

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 13C/22/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912211598
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Koreňová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2013:6912211598.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Martinou Koreňovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zast. advokátskou kanceláriou Soukeník - Štrpka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO 36 862 711 proti žalovanému A. O., U.Č.. XXXXXX/XXXX, S. A. U. O., P. B. Č.. XXXX/X, t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou B. S., súdnou tajomníčkou na Okresnom súde Rimavská Sobota za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Občianskeho združenia Hlas spotrebiteľa, so sídlom vo Zvolene, Ul. J. Bánuka č. 2009/2 IČO 42305675 o zaplatenie 248,95 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalobu zamieťa.

Určuje, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 4 prvá veta dodatku k zmluve o pripojení uzavretého dňa 14.11.2006 medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovaným je neprijateľná podmienka.

Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 21. 08. 2012 domáhal na žalovanom zaplatenia 248,95 eur s 9 % úrokmi z omeškania ročne od 28. 09. 2009 do zaplatenia na tom základe, že jeho právny predchodca Slovak Telecom, a. s. so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10 ako postupca a on ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok vrátane pohľadávky voči žalovanému. Predmetná pohľadávka je v prílohe zmluvy uložená na súde pod Spr. 263/2012 a je vedená pod referenčným číslom X.XXXXXXXX. Žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu v zmysle § 43 Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Povinnosťou žalovaného bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu. Účelom dojednaná o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. V uvedenom prípade je žalovaný sankcionovaný za to, že nedodržel konkrétne určené povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy o pripojení resp. k dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta/koncové zariadenie vypojená/é z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb). Keby žalovaný splnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorého zodpovedal protizáväzok zabezpečiť mobilný telefón/koncové zariadenie,

prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu. Žalovanému bola vystavená faktúra na sumu 248,95 eur splatná 27. 09. 2009 (súdu nepredložená, uvedená len v texte návrhu). Neuhradením faktúry v lehote splatnosti sa žalovaný dostal do omeškania, a preto ho žiadal zaviazat' aj na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti do zaplatenia.

Súdu sa nepodarilo zistiť adresu terajšieho pobytu odporcu dopytom na jeho príbuzných, ani pomocou lustrácie v registri obyvateľov SR a ani v registri Sociálnej poisťovne, preto mu súd uznesením zo dňa 15.02.2013 č. 13C/22/2013-35 ustanovil opatrovníčku, ktorá ho bude v konaní zastupovať, kým sám nevstúpi do konania.

Žaloba spolu s prílohami bola dňa 14.04.2013 doručená opatrovníčke.

Podaním zo dňa 20.03.2013 doručeným súdu dňa 15.04.2013 vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu občianske združenie Hlas spotrebiteľa, so sídlom vo Zvolene, Ul. J. Bánika č. 2009/2, IČO 42305675.

Na pojednávanie sa zástupca žalobcu nedostavil a svoju neprítomnosť ospravedlnil. Písomne zaujal stanovisko k zmluvnej pokute (účel, funkcia, výška) s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. 12Co/39/2011 zo dňa 15. 06. 2011. Pre prípad, že by súd neuznal jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie 175,93 eur ako náhrady škody, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia Sony Ericsson K750i. Pre prípad, že by mal súd dôvodné a závažné pochybnosti o významných skutkových tvrdeniach strán, žiadal nevydávať uznesenie o vyhlásení dokazovania za skončené, ale pojednávanie odročiť za účelom predloženia dodatočných dôkazov preukazujúcich jeho tvrdenia.

Opatrovníčka žalovaného žiadala žalobu zamietnuť, lebo vychádzajúc z poznatkov z iných rozhodnutí súdov v obdobných veciach pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, toto dojednanie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo nie je dojednaná individuálne.

Súd vykonal dokazovanie okrem výsluchu opatrovníčky oboznámením zmluvy o pripojení uzavretej dňa XX.XX.XXXX medzi T-Mobile a žalovaným, dodatku k tejto zmluve z toho istého dňa a zo dňa XX. XX. XXXX, všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., písomných podaní žalobcu, prehľadu o cenách mobilných telefónov, zmluvou o postúpení pohľadávok vrátane prílohy obsahujúcej zoznam postúpených pohľadávok a vec posúdil takto:

Žalovaný dňa XX.XX.XXXX uzavrel s T Mobile Slovensko, a. s. so sídlom v Bratislave zmluvu o pripojení podľa § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov aj s dodatkom k tejto zmluve (ďalej len "zmluva") z toho istého dňa, pričom nedeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s. Predmetom zmluvy a dodatku zo XX.XX.XXXX bolo poskytovanie programu služieb 55 (110 a Viac) a bola dojednaná doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 7 500,- Sk s DPH (248,95 eur). Žalovanému na základe zmluvy bol predaný mobilný telefón Sony Ericsson K750i za kúpnu cenu 1 490,- Sk vrátane DPH.

Podľa výpisu z obchodného registra T Mobile Slovensko, a. s. zanikol zlúčením a univerzálnym právnym nástupcom sa stal Slovak Telekom, a. s. so sídlom v Bratislave. Tento pohľadávku voči žalovanému postúpil na žalobcu spolu s pohľadávkami voči iným osobám a to zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06. 12. 2011 vrátane jej prílohy, v ktorej sa pod referenčným číslom X.XXXXXXXX nachádza aj žalovaná pohľadávka.

V bode 4 prvej vete dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 14. 11. 2006 si účastníci dohodli, že "v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku."

Predmetný zmluvný vzťah vzniknutý medzi pôvodným veriteľom a žalovaným na základe uzavretej zmluvy zo dňa 14. 11. 2006 (aj s dodatkom) je vzťahom spotrebiteľským podľa § 52 a nasl. Obč. zák.

Predmetom konania je len zaplatenie zmluvnej pokuty.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je to, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. Generálny zákaz použitia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v neprospech spotrebiteľa ("neprijateľnú podmienku"), a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky obsahuje ustanovenie § 53 ods. 5 Obč. zák., ktoré má kogentný charakter. Vychádza sa z prezumpcie, že v spotrebiteľských zmluvách často vystupujú nerovné subjekty, kde práve spotrebiteľia sú v postavení slabšej zmluvnej strany, ktorej je potrebné poskytnúť ochranu proti "zneužitiu právomoci zo strany dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách" (Smernica Rady 93/13/EHS).

Podľa § 153 ods. 3 O. s. p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neplatná.

Podľa § 153 ods. 4 O. s. p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Zo znenia § 53a ods. 1 Obč. zák. vyplýva, že ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch za neprijateľnú, je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom vo všetkých zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Súd na základe vyššie uvedených ustanovení žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol a vyslovil, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 4 prvá veta dodatku k zmluve o pripojení uzavretého dňa 14. 11. 2006 medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovaným (ako je citovaná vyššie) je neprijateľná podmienka, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a súčasne predmetná zmluvná podmienka nebola so žalovaným dojednaná individuálne. Nárok na zmluvnú pokutu v prospech veriteľa je viazaný na porušenie "hociktorej povinnosti" uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok, teda je koncipovaný neúmerne široko bez zohľadnenia závažnosti prípadného porušenia povinnosti a bez zohľadnenia kedy došlo k porušeniu povinnosti. Takto napr. je rovnaká zmluvná pokuta v prípade porušenia viacerých povinností hneď na začiatku zmluvného vzťahu ako i hoci aj v posledný deň viazanosti.

Súd má za to, že takéto dojednanie o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v predmetnom spotrebiteľskom vzťahu a tým aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky a jej neplatnosti, lebo nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán (dodávateľ) zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré druhá zmluvná strana (spotrebiteľ) buď musí bezvýhradne prijať alebo zmluvu neuzavrieť. Dojednanie o zmluvnej pokute v dodatku zo dňa 14. 11. 2006 nie je možné označiť za zmluvnú podmienku individuálne dojednanú s poukazom na ust. § 53 ods. 2 Obč. zák. a tiež čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorých sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola dodávateľom navrhnutá vopred, spotrebiteľ sa s ňou oboznámil až pred podpisom

zmluvy, pričom nemohol ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Existenciu vopred pripravovaných formulárových (typových) zmlúv o pripojení a dodatkov zo strany pôvodného veriteľa obsahujúcich obdobnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, zistil súd z veľkého množstva sporov vedených žalobcom v obdobných sporoch. Dodatky k zmluvám o pripojení obsahujúce ustanovenia o zmluvnej pokute sa svojim obsahom navzájom líšia len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, type a cene mobilného telefónu, dobe viazanosti a výške zmluvnej pokuty.

Súd preto dospel k záveru, že žalobca žiada zaplatenie zmluvnej pokuty na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto žalobu na zaplatenie 248,95 eur ako zmluvnej pokuty aj s požadovanými úrokmi z omeškania zamietol.

Súd nepopiera význam ani funkciu zmluvnej pokuty ako takej, ale treba dbať na skutočný zmysel a cieľ tohto inštitútu zvlášť v oblasti spotrebiteľských vzťahov. Žalobca pri takto formulovaných dojednaniach by mal nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške bez ohľadu na to, o aké porušenie povinnosti ide (hrozba pokuty je pri akomkoľvek porušení zmluvy), takže je aj neurčito formulované a bez ohľadu na to, kedy k porušeniu povinnosti došlo.

Súd tiež poukazuje na to, že už aj v iných veciach bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti takto dojednanej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. 16Co/32/2012).

Pokiaľ žalobca uvádza, že ak by súd neuznal jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, žiada nahradiť skutočnú škodu, ktorá vznikla jeho právnomu predchodcovi vo výške dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, súd ani na základe tohto neposúdil žalobu za dôvodnú. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, vznik škody, existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie. Všetky tieto predpoklady musia byť splnené kumulatívne. Súd konštatuje, že nie je jasné, na základe škoda mala vzniknúť. Samotný fakt, že žalovanému bol predaný mobil za zvýhodnenú "akciovú" cenu takýmto dôvodom na priznanie náhrady škody nie je. Predávanie za akciové ceny je bežnou praxou sledujúcou zvýšenie počtu záujemcov o daný predávaný tovar. To, že aj žalovanému bol predaný telefón za nižšiu ako skutočnú cenu bol vecou dohody medzi účastníkmi zmluvy. Táto dohoda ohľadom ceny nemôže byť reparovaná prehodnotením rozhodnutia dodávateľa, ak sa nespĺnia jeho očakávania, lebo dohoda takto uzavretá nebola. K protiprávnemu zmenšeniu majetku právneho predchodcu žalobcu takto podľa názoru súdu nedošlo. Preto žalobu zamietol aj z tohto dôvodu.

Procesný návrh podľa § 151 ods. 1 O. s. p. na rozhodnutie o náhrade trov konania vzniesol len žalobca. Tento však mal vo veci neúspech, a preto mu súd náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. nepriznal.

Pokiaľ žalobca žiadal v prípade dôvodných a závažných pochybností o zhodných, právne významných skutkových tvrdeniach strán, resp. o tvrdeniach žalobcu nerozporovaných žalovaným o nevydanie uznesenia o vyhlásení dokazovania za skončené a o odročenie pojednávania a zaslanie vyjadrenia súdu o sporných skutočnostiach v zmysle § 118 ods. 2 O. s. p., súd tejto žiadosti nevyhovел, lebo žalobca je zastúpený kvalifikovaným zástupcom, súd nie je povinný zasielať písomné vyjadrenie podľa § 118 ods. 2 O. s. p. a žalobca zastúpený zástupcom (advokátskou kanceláriou) si takto musí byť vedomý toho následkov nepreukázania svojich tvrdení a o povinnosti predložiť dôkazy na svoje tvrdenia. Jeho procesné práva preto neodročením pojednávania týmto nie sú dotknuté, lebo od podania žaloby do dňa pojednávania (7 mesiacov) mal dostatok času na predloženie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení.

Súd na základe vyššie uvedených ustanovení žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol a vyslovil, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 4 prvá veta dodatku k zmluve o pripojení uzavretého dňa XX. XX. XXXX medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovaným (ako je citovaná vyššie) je neprijateľná podmienka, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných

strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a súčasne predmetná zmluvná podmienka nebola so žalovaným dojednaná individuálne. Nárok na zmluvnú pokutu v prospech veriteľa je viazaný na porušenie "hociktorej povinnosti" uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok, teda je koncipovaný neúmerne široko bez zohľadnenia závažnosti prípadného porušenia povinnosti a bez zohľadnenia kedy došlo k porušeniu povinnosti. Takto napr. je rovnaká zmluvná pokuta v prípade porušenia viacerých povinností hneď na začiatku zmluvného vzťahu ako i hoci aj v posledný deň viazanosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaný nesplní v stanovenej lehote uloženú mu povinnosť, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.